

Шэнэ газар бүхы арга боломжонуудаа эл ирүүлэн харуулна

(Түгэсхэл. Эхишинь /-дехи ноурта)

тинхинд 166 мянган гектар талмай дээрлээ гектар бүрийн 300 центнер кукурузын эшэ набиша хуряжа абаха гэж шиндээ. Мүнөө 1252 оньхожоруулагданан звенo байгуулагдаад, тэдэнд машинанууд болон газар даалган үгтөө.

Орооно тарья элбэгээр абадаг болохын тулала, хэгдэж байһан хэмжээнүүд тухай үгэ хэлэгшэ хөөрөө. Бүхы дээрнэ орооно тарья хуряжа абаха, гүрэндэ худалдаха талаар долоон жэлэй даалгабари бүри 1963 ондо дүүргэгдэхэ юм.

Областин ажахынууд 360 мянган гектар шэнэ газар элдүүрилхэ гэжэ хараалаа. 150 мянган гектар шэнэ газар бүри мүнөө жэлдэ хахалагдаха юм. 60 мянган гектар пар дээрэ кукуруза, горох, бусад пропашной ургамалнууд анха түрүүшүүдэ таригдахан. Мүн гэрүүшүүдэ, лен-кудряш, ячмень бүри эхээр таригдадаг болохо байна.

Павлодарска облгүйсэлкомой түрүүлэгшэ Д.Б. Джангозиной мэдүүлгэнэй ёһоор мүнөө жэлдэ энэ област нёдондойндо орходо 21 миллион пүүдээр эхэ орооно тарья гүрэндэ худалдаха юм.

Газар тарьялан саашадан хүгжөөхтэй хамта, мяха бүри элбэгээр абадаг болохо асуудал шиндэхэ гэшнэ шухалын шухала зорилго болоно. Маллай тоо олон болгохо хэмжээнүүд абтана. Мүн уһанай шубуунай мяха бүри элбэгээр абадаг болохоодо таарамжатай эрхэ байдал эндэ бии.

Хизаарай болон областнуудай хүтэлбэрлэгшээдэй мэдээлнүүдэ хэһэнэй һүүлээр хүдөө ажахын түрүү хүчүүд, мэргэжлэдэ, эрдэмтэд, совхоз болон колхозуудай хүтэлбэрлэгшээд үгэ хэлээ.

Кустанайн областини «Железнодорожный» гэжэ совхозой директор З. А. Франк орооно тарья бүри элбэгээр абаха түсэбүүд тухайгаа хөөрөө. Эрхэ жэлдэ шэнэ сортын үрлөөр шэннэ тарига болгохондо. Үнээдэй тоо жэл бүри 350 толгойгоор олон болгодохо. Энээнэй ашаар долоон жэлэй эсэс хүрэтэр үнээдэй тоо 1700—1800 толгой хүрэтэр олон болохо байна.

Мүнөө жэлдэ кукурузын таригтын гектар бүриһөө 700 центнер энэ набиша хуряжа гэшнэ чылта абанаб гээд Павлодарска областини № 23 совхозой кукурузашан К. Жапаров зүблөөндэ хабаалгаһанай алыга ташалгац дор мэдүүлээ.

Хойто-Казахстанай областини Мамлютска совхоз олон халбаритай ажахы юм. Үнээрнэ жэлдэ тэрэнэй сээр олзо

УКРАИНИН ССР. Кукуруза кадратно-гнездовой аргаар тарига «СКН-6» гэжэ 24 мянган селкэ, тэрэ тоодо табя мянган иньэ машина түсэбнөө гадур хабарай тарилгын эхлэх хүрэтэр бүтээжэ гаргаха гэһон уялга Кировоградска хүдөө ажахын машина бүтээлгын «Красная Звезда» гэжэ заводой коллектив абана байна. Машина бүтээгшэд аванан уялгада амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Январь, февральда 10 мянган иньэ машина завод бүтээжэ гаргаа. Зураг дээрэ: квадратно-гнездовой аргаар тарилга хэжэ селкэнүүд хэрэглэгшэдтэй элбэгдэхэеэ авана. ТАСС-эй фотохронико.

2.733 мянган түхэриг болоһон байна. Энэ совхозой директор Б. Н. Дворецкий ингэжэ мэдээлээ. Ажаллаа зүбөөр эмхидхэлдэг, абтанан продукциин жэсшээгээр ажалай түлөөнэ түлээдэг байнабш. Энээнэй ашаар газар тарьялангыс болон мал ажалыс болбосон ёһоор эрхилдэг болжо шалаабди. Орооно тарья, мяха, үндлэгэ абаха талаар долоон жэлэй эсэстэ туйлагдахаар хараалагдаһан хэмжээндэ совхозой коллектив нёдондо жэлдэ хүрээжэ шалаһан байна гээд үгэ хэлэгшэ мэдүүлээ.

Шэнэ газар элдүүрилгэнэдэй айлан Алтайн «Страна Советов» колхозой бригадир А. А. Беккер, Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай Ярославска совхозой тракторно-тарьян ажалай бригадын бригадир М. Е. Довжик, элитэ ехэ селекционер, Казагай Хүдөө ажахын наукашуудай академик В. П. Кузьмин болон бусад мүнөөдэр зүблөөн дээрэ мүн лэ үгэ хэлэһэн байна.

АКМОЛИНСК, мартын 14. (ТАСС). Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай хүдөө ажахын түрүүшүүдэй зүблөөн мүнөөдэр хүдөлмэрээ үргэлжэлүүлээ.

Агрономууд, хаалинад, партияна хүдөлмэрлэгшэд, гүүргэцүүдэ дагшанар, механикчид, бригадирнууд үгэ хэлэхэдэ, шэнэ газарай түгэлдэр хүсэтэй байһан, эндэһэ шиннэс, һу, мяха, нооһо угаа эхээр абажа болохо, абтаха ёһотойншэ байһан тухай, Советскэ Союзай энэ тои томо тарьян ажалай районинэ мал ажалай продукци элбэг эхээр үгэдэг шотаг болгохо тухай тэмдэглэһэн байна.

Хойто-Казахстанай хаалинадай мурьсөөндэ илажа гаранан Кокчетавска областини «Раздольный» гэжэ совхозой задуу хаалишан М. И. Герлинская үгэ хэлэхэдэ, үнээн бүриһөө 5164 килограмм һу яажа хаанан тухайгаа хөөрөө.

1961 ондо Үнсэн бүриһөө 5500 килограмм һу хааха гэжэ шиндээб гээд нүхэр Герлинская зүблөөндэ хабаадагшадай алыга ташалгац дор мэдүүлээ.

Кустанайн областини Амангелдинскэ райондо һаяа болотор иүүдэл шахуу байдалтай мал ажалай колхозууд бии байһан юм. Мүнөө Тургайска талада 14 мал ажалай, тарьян ажалай совхоз байгуулагдаа гэжэ партиян районий комитетэй секретарь О. Козыбаев мэдээлээ. Эндэ жэлэй туршо соо 300 мянган гектар шэнэ газар элдүүрилгэнэдэйн байна. Үнээрэгшэ жэлдэ 3300 гектар талмай дээрэ анха түрүүн кукуруза таригдажа, гектар бүриһөө 280 центнер энэ набиша хуряагдаһан байгаа. Мүнөө жэлдэ кукурузын тарилга таба дахин эхэ болгодохо юм.

Үгэ хэлэгшын онсолон тэмдэглэһэнэй ёһоор гүрэндэ мяха худалдагыс дүрбэ-таба дахин эхэ болгожо, хахалагдадаг газарай зуун гектар бүриндэ 75 центнер, элдүүрини газарай зуун гектар бүриндэ 16 центнер мяха абаха бүхы арга боломжо бии. Тургайска шэнэ газар дээрнээ жэл бүри 16 миллион пүүд хүрэтэр

орооно тарья абажа болохо байна.

Алтайда тэжээлэй бобы тариха талаар дүй дүршээ тухайгаа шэнэ газар элдүүрилгэнэдэй айлан — Алтайн агроном Н. И. Чеканова хөөрөөн байна.

Шэнэ газар дээрэ үрлэһэнэй ажахыс найжаруулаха тухай академик Т. Д. Лысенко хэлээ. Дулаанай үедэ (август-ноябрь эртэй) эдэсхэдэг үрлөөр оройн тарилга хэдэг болохо тухай шэнэ газарай колхоз, совхозуудай агрономуудта, хүтэлбэрлэгшэдтэ тэрэ зүбшээ үгэһэн байна. Энээнэй ашаар гектар бүриин ургасмы гурба-дүрбэн центнерээр нэмээжэ болохо юм.

Буртаг үблэнтэй тэмсэл хэжэ асуудалууд тухай нүхэр Лысенко саашан тогтожо хэлэһэн байна. Хатуу шэннэс тарига болохыс, тэрэннэ тарига ургуулгын агротехникэд анхарал эхээр хандуулахыс тэрэ наамжалан дуралдаха.

Өөрынгөө хүдөлмэриэ дайшалхы тушаал гэжэ тоолоноб гээд Баранкульска районий «Чулаксайлыкский» гэжэ совхозой гүүртэ даагша Абдулай Самайбаев хэлээ. Гэгээн хайхан ажабайдал зоёһон байгуулгада өөрынгөө туһа нэмэр оруулхыс бии оролдодог байнаб.

Америкын фермер Гарст тарган найн мяха абадаг гэжэ бии дуулаһан байнаб. Зүгөөр манай казах үүлтэрэй сагаан толгойтой эбэртэ бодо малыс найнаар харуулаада байгаа һаа, Айоведэхи фермынхидэ орходоо бүри эхэ, найн шанартай мяха абажа болохо байна гээд А. Самайбаев хэлээ.

Хүдөө ажахын хүдөлмэрлэгшэдэй шиндхэжэ байһан зорилгонуудэ дүүргэлдэ советскэ һургуулин хүйбүүдэй яажа хабаалдадаг тухай А. Акмолинска районий Новонимскэ дунда һургуулин 10-дахы классай һурагша Владимир Брагин хэлэһэн байна.

Хабарай хүдөлмэридэ бригадирдаа ямарар бэлдхэжэ байһан тухай Павлодарска областини Лениний нэрэмжэтэ совхозой тракторно-тарьян ажалай бригадын бригадир И. Д. Назаренко хөөрөө.

Казагай ССР-эй Совхозуудай министрн оролгоно А. А. Пак, «Атбасарский» совхозой хоншон, Алма-Атын зооветеринария институтдай 5-дахы курсын студент-зоочник А. Акметжанов, Армениян эрдэмтэ А. А. Байбурциян, Алтайн хүдөө ажахын научно-исхэжээлэгшын институтдай директор Г. А. Називайко, комсомолой Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай комитетэй секретарь Г. Ю. Подтыкайлов болон бусад зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй Пэгэдэхи

секретарь, СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев зүблөөн дээрэ эхэ үгэ хэлээ. Тэрэнэй хэлэһэн үгыс зүблөөндэ хабаадагшад эхэ анхаралтайгаар шагнаа, нэгэтэ бэшэ нэрвемэ удаан алыга ташалга болоо.

Нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ Советскэ Союзай бүхы радиостанцинуудаар дамжуулагдаһан байна.

Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай совхозуудай бүхы эрэгтэй, эмэгтэй хүдөлмэрлэгшэдтэ, эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудта, хүдөө ажахын мэргэжлэдтэ ханданан Хандага зүблөөн баталан абтаа. Тэрэн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ. Шэнэ газарта довтолго хэхэ, тэрэнэй барагдашагуй баялгыс ашаглаха асары эхэ программыс партиян сонсохоһонһоо хойшо оройдоол долоон жэл үнгэрөө. Ажабайдал хадаа манай Лениний партиян сэсэн мэргэн, холо харадаг байһыс үшөө дахин гэршээжэ үгөө, олон миллион арад зоной коммунизм тээшэ илалта түгэдээр дорбаша замда наад хаалта хэхыс хэдэгшэдэй буруу байһыс эли тодоор харуулаа.

Шэнэ газар элдүүрилдэг шэнэ зоригто олон түмэн хүнүүдэй үмэнэ парти, правительствен табиган шэнэ зорилгонуудэс шиндэхын түлөө биднэр булгадаа бүри эхэ хүсэлэй оролдогто гарган тэмсэхээр шиндэнги байнаб.

Гектар бүриһөө шадаал һаа элбэг эхэ хүдөө ажахын продукци биднэй абаха саг тудлажа эрхэ гэжэ хизаарай бүхы ажалшадыс зүблөөндэ хабаадагшад урялһан байна. Энээнэй тулада газар элдүүлгын гуримшуулаха, газар тарьялангыс бүри болбосон ёһоор эрхилдэг болохо, түрүү агротехникэ, зүб севооборот хэрэглэхэ, үрлэһэн ажахыс найжаруулаха, тарилгын, ургасмы хурялгын саг болзорыс хороохо, бүхы полевой хүдөлмэри эрхмээр дүүргэхэ, маллай тоо толгой олон болгохо, ашаг шэмысн дээшэлүүлэхэ хэрэгтэй.

КПСС-эй ЦК-гэй январини Пленумэй түүхэтэ шиндхэбэринуудэ дүүргэхын, хүдөө ажахын продукцинуудэс бүри элбэгээр абадаг болохын тулада бүхы хүсэ шадалаа зориулжа, КПСС-эй ХХII съездыс ажалай шэнэ, эхэ илалтануудаар утгахагалд гээд зүблөөндэ хабаадагшад, парти, правительствен найдуулан байна.

Советскэ Союзай Коммунистичекэ партиян Центральна Комитетэ эльгэхэ амаршалгын бэшгэ нэгэн дуугаар баталан абтаа.

Тингээд Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай хүдөө ажахын түрүүшүүдэй зүблөөн хүдөлмэрээ дүүргэһэн байна.

Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай үнэ хайханай бүлгэм үдэшнэ зүблөөндэ хабаадагшад зориулан концерт харуулаа.

Хүдөө ажахын хүдөлмэрлэгшэдэй шиндхэжэ байһан зорилгонуудэ дүүргэлдэ советскэ һургуулин хүйбүүдэй яажа хабаалдадаг тухай А. Акмолинска районий Новонимскэ дунда һургуулин 10-дахы классай һурагша Владимир Брагин хэлэһэн байна.

Хабарай хүдөлмэридэ бригадирдаа ямарар бэлдхэжэ байһан тухай Павлодарска областини Лениний нэрэмжэтэ совхозой тракторно-тарьян ажалай бригадын бригадир И. Д. Назаренко хөөрөө.

Казагай ССР-эй Совхозуудай министрн оролгоно А. А. Пак, «Атбасарский» совхозой хоншон, Алма-Атын зооветеринария институтдай 5-дахы курсын студент-зоочник А. Акметжанов, Армениян эрдэмтэ А. А. Байбурциян, Алтайн хүдөө ажахын научно-исхэжээлэгшын институтдай директор Г. А. Називайко, комсомолой Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай комитетэй секретарь Г. Ю. Подтыкайлов болон бусад зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй Пэгэдэхи

секретарь, СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев зүблөөн дээрэ эхэ үгэ хэлээ. Тэрэнэй хэлэһэн үгыс зүблөөндэ хабаадагшад эхэ анхаралтайгаар шагнаа, нэгэтэ бэшэ нэрвемэ удаан алыга ташалга болоо.

Нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ Советскэ Союзай бүхы радиостанцинуудаар дамжуулагдаһан байна.

Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай совхозуудай бүхы эрэгтэй, эмэгтэй хүдөлмэрлэгшэдтэ, эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудта, хүдөө ажахын мэргэжлэдтэ ханданан Хандага зүблөөн баталан абтаа. Тэрэн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ. Шэнэ газарта довтолго хэхэ, тэрэнэй барагдашагуй баялгыс ашаглаха асары эхэ программыс партиян сонсохоһонһоо хойшо оройдоол долоон жэл үнгэрөө. Ажабайдал хадаа манай Лениний партиян сэсэн мэргэн, холо харадаг байһыс үшөө дахин гэршээжэ үгөө, олон миллион арад зоной коммунизм тээшэ илалта түгэдээр дорбаша замда наад хаалта хэхыс хэдэгшэдэй буруу байһыс эли тодоор харуулаа.

Шэнэ газар элдүүрилдэг шэнэ зоригто олон түмэн хүнүүдэй үмэнэ парти, правительствен табиган шэнэ зорилгонуудэс шиндэхын түлөө биднэр булгадаа бүри эхэ хүсэлэй оролдогто гарган тэмсэхээр шиндэнги байнаб.

Гектар бүриһөө шадаал һаа элбэг эхэ хүдөө ажахын продукци биднэй абаха саг тудлажа эрхэ гэжэ хизаарай бүхы ажалшадыс зүблөөндэ хабаадагшад урялһан байна. Энээнэй тулада газар элдүүлгын гуримшуулаха, газар тарьялангыс бүри болбосон ёһоор эрхилдэг болохо, түрүү агротехникэ, зүб севооборот хэрэглэхэ, үрлэһэн ажахыс найжаруулаха, тарилгын, ургасмы хурялгын саг болзорыс хороохо, бүхы полевой хүдөлмэри эрхмээр дүүргэхэ, маллай тоо толгой олон болгохо, ашаг шэмысн дээшэлүүлэхэ хэрэгтэй.

КПСС-эй ЦК-гэй январини Пленумэй түүхэтэ шиндхэбэринуудэ дүүргэхын, хүдөө ажахын продукцинуудэс бүри элбэгээр абадаг болохын тулада бүхы хүсэ шадалаа зориулжа, КПСС-эй ХХII съездыс ажалай шэнэ, эхэ илалтануудаар утгахагалд гээд зүблөөндэ хабаадагшад, парти, правительствен найдуулан байна.

Советскэ Союзай Коммунистичекэ партиян Центральна Комитетэ эльгэхэ амаршалгын бэшгэ нэгэн дуугаар баталан абтаа.

Тингээд Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай хүдөө ажахын түрүүшүүдэй зүблөөн хүдөлмэрээ дүүргэһэн байна.

Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай үнэ хайханай бүлгэм үдэшнэ зүблөөндэ хабаадагшад зориулан концерт харуулаа.

Хүдөө ажахын хүдөлмэрлэгшэдэй шиндхэжэ байһан зорилгонуудэ дүүргэлдэ советскэ һургуулин хүйбүүдэй яажа хабаалдадаг тухай А. Акмолинска районий Новонимскэ дунда һургуулин 10-дахы классай һурагша Владимир Брагин хэлэһэн байна.

Хабарай хүдөлмэридэ бригадирдаа ямарар бэлдхэжэ байһан тухай Павлодарска областини Лениний нэрэмжэтэ совхозой тракторно-тарьян ажалай бригадын бригадир И. Д. Назаренко хөөрөө.

Казагай ССР-эй Совхозуудай министрн оролгоно А. А. Пак, «Атбасарский» совхозой хоншон, Алма-Атын зооветеринария институтдай 5-дахы курсын студент-зоочник А. Акметжанов, Армениян эрдэмтэ А. А. Байбурциян, Алтайн хүдөө ажахын научно-исхэжээлэгшын институтдай директор Г. А. Називайко, комсомолой Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай комитетэй секретарь Г. Ю. Подтыкайлов болон бусад зүблөөн дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

КПСС-эй ЦК-гэй Пэгэдэхи

секретарь, СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев зүблөөн дээрэ эхэ үгэ хэлээ. Тэрэнэй хэлэһэн үгыс зүблөөндэ хабаадагшад эхэ анхаралтайгаар шагнаа, нэгэтэ бэшэ нэрвемэ удаан алыга ташалга болоо.

Нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн үгэ Советскэ Союзай бүхы радиостанцинуудаар дамжуулагдаһан байна.

Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай совхозуудай бүхы эрэгтэй, эмэгтэй хүдөлмэрлэгшэдтэ, эрэгтэй, эмэгтэй колхознигуудта, хүдөө ажахын мэргэжлэдтэ ханданан Хандага зүблөөн баталан абтаа. Тэрэн соонь ингэжэ хэлэгдэнэ. Шэнэ газарта довтолго хэхэ, тэрэнэй барагдашагуй баялгыс ашаглаха асары эхэ программыс партиян сонсохоһонһоо хойшо оройдоол долоон жэл үнгэрөө. Ажабайдал хадаа манай Лениний партиян сэсэн мэргэн, холо харадаг байһыс үшөө дахин гэршээжэ үгөө, олон миллион арад зоной коммунизм тээшэ илалта түгэдээр дорбаша замда наад хаалта хэхыс хэдэгшэдэй буруу байһыс эли тодоор харуулаа.

Шэнэ газар элдүүрилдэг шэнэ зоригто олон түмэн хүнүүдэй үмэнэ парти, правительствен табиган шэнэ зорилгонуудэс шиндэхын түлөө биднэр булгадаа бүри эхэ хүсэлэй оролдогто гарган тэмсэхээр шиндэнги байнаб.

Гектар бүриһөө шадаал һаа элбэг эхэ хүдөө ажахын продукци биднэй абаха саг тудлажа эрхэ гэжэ хизаарай бүхы ажалшадыс зүблөөндэ хабаадагшад урялһан байна. Энээнэй тулада газар элдүүлгын гуримшуулаха, газар тарьялангыс бүри болбосон ёһоор эрхилдэг болохо, түрүү агротехникэ, зүб севооборот хэрэглэхэ, үрлэһэн ажахыс найжаруулаха, тарилгын, ургасмы хурялгын саг болзорыс хороохо, бүхы полевой хүдөлмэри эрхмээр дүүргэхэ, маллай тоо толгой олон болгохо, ашаг шэмысн дээшэлүүлэхэ хэрэгтэй.

КПСС-эй ЦК-гэй январини Пленумэй түүхэтэ шиндхэбэринуудэ дүүргэхын, хүдөө ажахын продукцинуудэс бүри элбэгээр абадаг болохын тулада бүхы хүсэ шадалаа зориулжа, КПСС-эй ХХII съездыс ажалай шэнэ, эхэ илалтануудаар утгахагалд гээд зүблөөндэ хабаадагшад, парти, правительствен найдуулан байна.

Советскэ Союзай Коммунистичекэ партиян Центральна Комитетэ эльгэхэ амаршалгын бэшгэ нэгэн дуугаар баталан абтаа.

Тингээд Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай хүдөө ажахын түрүүшүүдэй зүблөөн хүдөлмэрээ дүүргэһэн байна.

Шэнэ газар элдүүрилдэг хизаарай үнэ хайханай бүлгэм үдэшнэ зүблөөндэ хабаадагшад зориулан концерт харуулаа.

Хүдөө ажахын хүдөлмэрлэгшэдэй шиндхэжэ байһан зорилгонуудэ дүүргэлдэ советскэ һургуулин хүйбүүдэй яажа хабаалдадаг тухай А. Акмолинска районий Новонимскэ дунда һургуулин 10-дахы классай һурагша Владимир Брагин хэлэһэн байна.

Хабарай хүдөлмэридэ бригадирдаа ямарар бэлдхэжэ байһан тухай Павлодарска областини Лениний нэрэмжэтэ совхозой тракторно-тарьян ажалай бригадын бригадир И. Д. Назаренко хөөрөө.

Хүдөө бэшэгшэдтэ туһаламжа хэрэгтэй

(Түнхэнэй хүдөлмэришэн, хүдөө бэшэгшэдэй аймагай конференциһээ)

Хаяхан Хэрэн тосхондо аймагай хүдөлмэришэн-хүдөө бэшэгшэдэй зүблөөн боложо, «Красное знамя» гэжэ аймагай газетын, мүн «Правда Бурятия», «Бурят үнэн» газетын редакцинуудай 1960 ондо хэһэн хүдөлмэрини дунгууд зүбшэн хэлсэгдээ. Энэ асуудалаар аймагай газетын редактор Д. Л. Лобсанов, республикын газетнүүдэй түлөөлгөшэд тоосожо, 1961 ондо бэлдүүлэхэ зорилгонууд тухайгаа тогтоо.

Элидхэлүүдэй һүүлээр конференцидэ хабаадагшад асуудалуудыс һураа, үгэ хэлээ. Хэрэнэй дунда һургуулин багша нүхэр Егудуров түрүүлэн үгэ хэлэхэ зуураа, газетнүүд залуу үстэниэ хүмүүшүүдэ хэрэгтэ бага анхарал табина, һургуулинуудай байдал гүнзэгыгөөр харуулагдаһангүй гэжэ тэмдэглээ. «Правда Бурятия» газетэд һургуулин ажабайдалаар тусхай хууданууд үгтэдэг болоһонини һайшаалтай. Тингэбэшэ тэрэ хууданууд тоон үсөөн гаргагдана. Хүдөө бэшэгшэдэй оролдожо эльгээһэн статьянуудта анхаралтайгаар хандажа, саг соонь газетэдэ толихыс оролдогто болохо эрилтэ нүхэр Егудуров элидхэлээтэ хээ.

Аймагай газетэ профсоюзна хүдөлмэри тухай үсөөн бэшэнэ,—гэжэ ан үсхэбэрлэдэг ажахын хүдөлмэришэн нүхэр Коротаев шүүмжэлээ.—Хэрэн тосхондо үйлсэнуудэй олон комитетүүд бии. Тэдэнэй юу хэжэ байдлаа аймагай газетэ бэшэдэггүй байна. Мүн шүүмжэлхэ статьянуудай гараһан хойно ямар хэмжээн абтааб гэжэ аймагай газетэ мэдээсэдэггүй. Энэнь муу.

Хүдөөдэ культурно-гэгээрэлэй хүдөлмэри үшөөл хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Колхозуудай клуб олон ушарта хүйтэн, хаалгатай байдаг. Энэ ушарта залуушуул сүлөө сагаа найнаар үнэргэхэ аргагүй болоно. Манай газетнүүд нимэ байдалтай эбсэшагүйгөөр тэмсэжэ, клубуудай хүдөлмэри найжаруулаха талаар шагнагдаа.

Б. Гылыков.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ (зүүн гарваа): 1923 онһоо хойшо хүдөө бэшэгшэд абажа байһан «Путь к коммунизму» советской гешүүн Д. Ш. Зандеев, 1938 онһоо хойно газетнүүдэ эдэхи хэргээр бэшэгшэ байһан Толгой дунда һургуулин директор Д. Ш. Будаев тэгшэд аймагай хүдөө бэшэгшэдэй суглаанда эрээд абана.

Зураг дээрэ (зүүн гарваа): 1923 онһоо хойшо хүдөө бэшэгшэд абажа байһан «Путь к коммунизму» советской гешүүн Д. Ш. Зандеев, 1938 онһоо хойно газетнүүдэ эдэхи хэргээр бэшэгшэ байһан Толгой дунда һургуулин директор Д. Ш. Будаев тэгшэд аймагай хүдөө бэшэгшэдэй суглаанда эрээд абана.

Түрөөр ябаһанан ургаса мүү байгаагүй. Дажа абанан газарайнгаа гектар бүхэнһөө 39 центнер кукурузын орооно хуряжа абаа. Кукурузын ороонон, ситосой үнэ сэн 25—30 процентээр химда болоо.

Түрүү механизатор нүхэр Бочевар Казахстан омпож, тарья хурялаһан байна. Тинхэдэе трактора тургэнөөр ябуулжа, үдэр соо 130—140 гектар шэннэс хаддаг байба.

Эдэ хоёр механизаторнуудай түрүү аргыс Олессын областини гурба мянга шахуу механизаторнууд дэмжэжэ, Бочевар олол аргаар хүдөлмэришэн, үнээр бүтээсэ туйлаһанинь харуулагдана.

Оньхожоруулын бүхэсоонона институтай (ВИМ-эй) инженернууд, ардмтадэй зоёһон тургөөр ябадаг машинанууд Выставка дээр олоор харуулагдана. Тракторта шагтаадагшад чалас соо 15—20 километр яажа худалхэ шэнэ анзаһан, чаласай 15—16 километр яажа тарилга хэхэ «ПСК-а 10 м», «ПСК-а 11 м» болон бусад хэдэн шэнэ селкэнүүд эндэ бии. Иймэ селкэчэс чалас соо 4,9—5,1 гектарта тарилга хэхэ юм.

Трактор, селкэсэ найнаар заһажа бэлдхэдэ, нэгэ селкээр 12 үдэр соо 337 гектарта тарилга хадхал, халаһан турнада 41 га кукуруза худалхэ хэһэн байна. Зидхи скоростной яажа тарилга хэһэн байна. Наран с

ХОНИДОЙ ХАРУУГА, ТЭЖЭЭЛ ТУХАЙ

Хэнэйшье мэдэхээр хонид жэлэй дүрбэн сагта гол түлэб бэлшээрид ябахдаа таараха амитад гэшэ. Хэрбээ тэдэни ходел хаагаад байгаа наа, ёһоор өөдэлхэгүй гэжэ хонишон бүхэн мэдэхэ байха. Тийбшье хониды илангаяа намар, үбэл, хабарай сагта хүхэ үбнэ хүндэлэн хазуулангүйгөөр, гансал хуурай хагдан дээрэ ябуулжа болохогүй. Юуб гэхэдэ, миил хуурай хагда эдэдэ ябаа наа, хонидой бөөдөн элдэб минеральна бодосуд, витамин болон белогор ехэ дуталдаха болоно. Тиймэнэ тэдэндэ хүйтэнэй сагта тухсай рационээр үбнэ, зеленко гэхэ мэтэ тэжээл заабол нэмжэ эдүүлжэ хэрэгтэй. Жэснэнь, нарай хурьгатай, дунда зэргээр 50 килограмм шэгнүүртэй эхэ хонидо сүүдхэдэ 2—3 килограмм үбнэ, 1—3 килограмм хүрэтэр силос, 500 грамм хүрэтэр орооно тарянай зүйл үгтэхэ зэргэтэй. Илангаяа минеральна витаминна тэжээл хоёрынь зүбөөр тэнсүүлжэ эдүүлжэ шуухала. Хэрбээ үбэлдөө хонидоо хагда элбэгтэй газарта адуулдаг наа, нэмэлтэ тэжээлынь багашаг болгоходо өөрэгүй.

Борьбогой совхозой түрүү хонидой нэгэн нүхэр Кочнев эхэ хонин бүридэ сүүдхэдэ 1,1 килограмм хайхан үбнэ, 700 грамм зеленко, 100 грамм талха тарянай зүйл эдүүлжэ байна. Мүн тэдэнэ тэжээлэй дабна, мелээр талхуудлаггүй.

Энэ совхозой эрхим хонидо Дашиница Балданов баһал хонидо жэлэй ямаршье сагта зүбөөр харууналжа, эдүүлжэ, адуулжа байгаагад тэдэнэ тобир тарган байлха талаар нилээд ехэ дүй дүршэлтэй. Энээнэйнгээ ашаар жэлнэ жэлдэ хурьга олоор түлжүүлжэ, ноошье эхэ хайшалла.

ГОЛ ЮМЭНЬ — ҮБНЭ ТЭЖЭЭЛ

Хониной гол ашаг шэмэн нооһон гэшэ даа. Тэрэнэ хайн шанартай нооһо ехээр, абаха гэгтэл, зүбөөр эдүүлжэ хэрэгтэй бшуу. Илангаяа нооһонийн хайн уржага, бүхэжэ байха үедэ хонидо протени ехэтэй тэжээл хайса үгтэхэ зэргэтэй. Намар, үбэл, хабарай сагта нэмэлтэ тэжээл эдиггүй ганраажа үгөөд, хэрэгни дүрээ гэжэ тэрэ хананагүй. Холын гүүртэ, отарануудта ябахдаа малшад, хонидой захилаар хэрэгтэй эд бараа, эдэ хоолой зүйлнүүдэ абажа ошодог. Мүн малшадта түлээ зөөжэ үгэнэ.

Оролдотой хайнаар ажалланайнгаа түлээ почтальон Огзонов колхознуудай зүгнөө байсхаланда хүртэн юм. Хайхан нүхэр Огзонов, хэлжэ холбоной министрстын Бурядай управлениин мүнхэн шанда хуртэбэ.

П. Жукаев.

ЛЕНИНГРАД. Пулковско обсерватории ехэ байшангай хажууда СССР-эй Наукануудан академин гашуун-корреспондент О. А. Мельниковой проекээр астрофизическэ лабораторин павильон баригдаа. Зураг дээрэ лабораторин ахалагша научна хүдэлмэрилгэшэ Л. Митрофанова, Ленинградой оптико-механическа заводой механик В. Белеев автоматическа управленийтэй дифракционно спектрограф тождохо байна. ТАСС-эй фотохронико.

сал адуулганда ябахдаа нооһонийн ехэ муудадаг. Энэни хонидон бүхэн мартаха ёһогүй.

«Нэгэ буха зуун үнөөдэр тэнтэй» гэнэн урданай хэлсэдэг арадай үгэ бии бшуу. Энээгээр бодоходо хайн шанартай нооһо ехээр үгэдэг, жэлдэ мянгаад хони үржүүлдэг хайн үүлтэрэй нэгэ хуса хэды хонидтой сэнтэй гэшэби Тиймэнэ үүлтэрэй хусануудай харууна, тэжээлдэ ехэ анхараг хандуулха хэрэгтэй. Искусственна үржүүлгын үедэ тэдэндэ хайхан үбнэ, зеленко, силос, талха тарянай зүйл гэхэ мэтэ шэмэнэ тэжээлнээ гадна, тахяагай үндэгэ, машиндагданан хү, ээдэмэг, творог, мяха-яһанай, мүн загананай гурил эдүүлжэ шуухала. Хонидой искусствена үржүүлгын үнгэрэн хойно хусануудай тэжээлэй рацион зарим тэдэ бага болгодог. Тэдэнэй тус бүридэ сүүдхэдэ 2—2,5 килограмм үбнэ, 1—2,5 килограмм шэмэтэ тэжээл, 500 грамм орооно тарянай зүйл эдүүлжэ байна. Харин ороонойн үедэ тэдэндэ тус бүридэ сүүдхэдэ 500 грамм овёс, 200 грамм үйрүүлхэн ячмень, 300 грамм просо, 500 грамм горох, хамта 1,5 килограмм орооно тарянай зүйл, 1 килограмм силос гү, али морковь, тахяагай 2—3 үндэгэ, мүн 2—3 литр машиндагданан хү, үбнэ дурэн соонь эдүүлжэ юм. Зунай бэлшээрин үедэшье хусануудта баһал нэмэлтэ тэжээл ходел үгтэжэ байха зэргэтэй.

Хонидой нүбай ябахдаа, хайхан хээлнэй болооды байхадан баһал зүбөөр эдүүлжэ, харууналжа шуухала. Юуб гэхэдэ, хайн тэжээл дээрэ тобир тарган байхан хонидо тэ түргэн ототой болдог, олонхинь эхирлэдэгшье байна бшуу. Хүхэ ногооной үедэ тэдэни оролдотойгоор адуулаад байбал, яһала түргэн таргалдаг гэшэ. Тиймэнэ үбэлэй сагта нүбай гү, ати хайхан хээлнэй болон хонидо үдэртөө 2 килограмм үбнэн хүсэд хүрэдэг.

Хонид гол түлэб түрэтэрөө 152 хоногой туршада хээлнэй ябадаг байна. Тэдэнэй түрэхэ дүтэлхэдэ, нүүлшын 2—3 харын туршада, хайнаар эдүүлжэ хэрэгтэй. Илангаяа турханхай, хүсэ шадлаар нула хониды илгажа, тусгаар харууна, тэжээл дээрэ байлха болоно. Хэрбээ энэ үедэ хониды мел, дабна, яһанай гурил гэхэ мэтэ минеральна тэжээлэр дутаагаа наа, хурьга хониды үлбэр муу, өөдөггүй нулаханууд байдаг бшуу. Гадна эхэншье туранхай, хүөөрөө хурьгага хүсэд садхаагүй ха юм. Хээли ехэтэй болон хонидо шадлаа наа, хайхан үбнэ, силос, морковь эдүүлжэ, модоной шэлүүнэ бусалгаад шүүһыньшье уулгахада өөрөгүй.

ТҮРҮҮШҮҮД ИИГЭЖЭ ХҮДЭЛНЭ

Хурьга хүүхүүжэ байхан хониды бари харууна, тэжээл дээрэ байлха болоно. Хэрбээ энэ үедэ хониды мел, дабна, яһанай гурил гэхэ мэтэ минеральна тэжээлэр дутаагаа наа, хурьга хониды үлбэр муу, өөдөггүй нулаханууд байдаг бшуу. Гадна эхэншье туранхай, хүөөрөө хурьгага хүсэд садхаагүй ха юм. Хээли ехэтэй болон хонидо шадлаа наа, хайхан үбнэ, силос, морковь эдүүлжэ, модоной шэлүүнэ бусалгаад шүүһыньшье уулгахада өөрөгүй.

П. Жукаев.

жээл дээрэ байлха ушартай. Үбэлэй сагта тэдэндэ хайхан үбнэ (аргатай наань, хүсы үбнэ, клевер), хайн шанартай силос эдүүлгэдэхэ зэргэтэй. Туранхайшаг гү, али эхир хурьгатай хонидто үшөө талха тарянай зүйл горьтойгоор үгэлсбэл, бури хайн. Борьбогой совхозой хонидон Дашиница Балданов хүйтэнэй сагта хонидоо зүбөөр эдүүлжэ хонидто ашаар хурьга олоор абажа, гарза хоролтоггүйгөөр түлжүүлнэ. Эндэхид силосэ хонидтоо уналхынгаа урда үгөөд, удаан уналжа гарган хойно тэдэндэ таря талханай зүйл эдүүлжэ. Харин, үбнэ, зеленко үдэшэ үглөөниинь үгэдэг байна.

— Хонидто силос шаджа эдүүлжэ хэрэгтэй. Түрэхэ болон, хая түрэншье хонидто хайн шанартай силос эдүүлжэ байхада болохо. Үжэһэн, муу шанартай силос эдихэдэ тэдэ шэшэдэг, хурьга хаяжа магад. Энэниинь ехэ нэргылхэ хэрэгтэй. Билэ хонидоо үржүүлхынгээ урда, үдэрэй туршада орооно тарянай зүйл эдүүлжэ болногдлн, гэжэ нүхэр Балданов хэлэнэ.

Хониды жэлэй ямаршье сагта унаар дутажа болохогүй. «Тэдэниинь үбэлэй сагта уналханай хэрэггүй, саһа эдэдэ ябахдаа ядахайгү» гэжэ зариман тон буруу бодоног. Борьбогой совхозой хонидто дүй дүршэлнөө харахада, тэндэхид хонидоо жэлэй ямаршье сагта хайнаар уналдаг болоһонтой ашаар тэдэниингээ тус бүриөө урдынхнаа 600 грамм асар эхэ нооһо хайшалла. Нэгэ хонин сүүдхэдэ 8 литр хүрэтэр уһа уудаж юм. Хэрбээ гансахан саһа долбоогод ябаа наа, тиймэ ехэ уһа олохо уухагүй бшуу. Тиймэнэ тэдэниинь сүүдхэдэ заабол 2-ноо үсөөн бэшэ дахин уналха ёһотой. Хая түрэн хонидто уһа бүлээдхэд үгэбэл бүришье зохистой.

Тэршэлэн зунай бэлшээрин үедэ тэдэниинь зүбөөр, оролдотойгоор адуулха гэшэ шидэхэнь удхашанартай. Илангаяа ехэ ноно батаганаатай, халуунай сагта хониды үлгөөгүүр эртэ гаргаад, үдэрын амаруулжа, үдэшэ орой болотор адуулжа хайн. Бэлшээрин үедэ дабна, хужар талдуулжа болохогүй.

Иигэжэ хониды жэлэй дүрбэн сагта зүбөөр харууналжа, эдүүлжэ, хайнаар адуулхын түлөө хонидон бүхэн оролдохо зэргэтэй.

М. Размахнин,

Бурядай хүдөө ажыхын институтай багша.

Энээн ташаа Закаменай аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозойнд горьтойхон хүдэлмэри хэжэ байна.

АРГА БОЛОМЖУУДАА ХҮСЭДЭЭР АШАЛГАХАЙ

Тус артелинд нёдондо муу башар хүдэлжэ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Колхоз бүхыдөө 20,1 мянган центнер орооно таряа абажа, 290 мянган литр хү баагаа, 92 центнер нооһо хайшалжа, 29,3 мянган үндэгэ суглуулхан байна. Энэ үе соо артелиин мүнхэн олво 258 мянган тухаритэ (шэнэ сөмжээр) хүрөө гэхэ гү, али тэрэн урда жэлэйхнээ 100 шахуу мянган тухаригөөр ехэ болоо. Гадна адууна малайншье ашаг шэмэ яһала дээшэлхэн байха юм.

Тедэ колхозой гашууд туйлаан амжалтаараа нааа сэдхэлээ зааханшье амарнагүй. Тиймэнэ тээсгэн болон колхозой тоосоото-хунгалтын суглаан дээрэ элидхэл хэһэн, правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Шербаков, мүн бусад үгэ халзһан хунуудшье хэһэн ажалаа шүүжэлжэ, бии байһан дутагдануудаа зоримгойгоор элирүүлхэн байна.

Үнэхөөрөө энэ дутуу дунда юмэ олон, хүсэд элирүүлгэдэ хэрэглэгдэггүй арга боломжшье ехэ бии. 1953 онһоо хойшо адууна малын ёһоор олоһорогүй. Жэшээлхэдэ, энэ үедэ үндэһын тоо миил 25 толгойгоор нэмэ. Харин адуу мори-

КИЕВ. Шевченкын нэрэмжэтэ сөсөрлгэй дэргэдэ баригданан шэнэ гэрнүүд. ТАСС-эй фотохронико.

Городойхи шэнгээр ХҮДЭЛХЭ

Радио дамжуулга шагнажа, эхэ орон дотороо, мүн хилин саанахи ажабайдалай шэнэ хониды дуулажа байха гэшэ совет эрхэтэн бүхэнэй үдэр бүрин эрилтэ болонхой. Городуудта ажаһуугшад талхаргаргай радио шагнаха аргатай байдагынь мэдээжэ. Харин тинхэдэ зарим хүдөө тосхонуудай ажалшадта саг үргэлжэ радио шагнаха арга олдодоггүй байха юм.

Жэшээлхэдэ Улан-Удэ городто сүүдхын 15—16 час соо, хүдөө тосхонуудта 10—11 часай туршада дамжуулга хэгдэнэ. Теэд холын дамжуулгын хэгдэжэ байха үедэ элдэб шалтаганһаа радиогой муугаар дуугархала, юун тухай хэлэгдэжэ байһые хүсэд ойлгоно абахын аргагүй байдаг.

Гэбшье энээн тухай эндэ хэлэхье, шүүмжэлхье хананагайб. Ондоо асуудалда анхараг хандуулмаар гэжэ хананаб.

Хүдөө тосхонуудта радио дамжуулга хүнин 12 час болотор хэгдэнэ. Зүгөөр энэ үедэ хүлэй хонидууд Москваһаа дамжуулагдадаг. Тиймэнэ билэнэр шэнэ хониды саг соонь дуулаха аргагүйдэнэби. Заримдаа Москваһаа хонирхолтой дамжуулгын радиоузелей ажал дүүргэгдэжэ, тэрэ дамжуулгы дууһан шагнаха аргагүй болодоно.

Манай Кудара-Сомон тосхондо нимэ ушар яһала олон үзэгдэдэг. Хүүлэй шэнэ хонид тухай гү, али шуухала удхашанартай дамжуулгын хэгдэжэ байхада радиоузелей ажал-

лахаа болидог. Иимэ дамжуулгын дүүрэтэрн ажалаа заримдаа хүнин 12 час 30 минута болотор үргэлжэлүүлжэ хада яахаб гэнэн гуйлтайгаар радиоузелей хүдэлмэрилэгшэдтэ тосхонийнай зарим ажаһуугшад хандаһан байгаа.

— Эндэмнай город бэшэ, харин хүдөө ногаг, радиодамжуулга холо шагнажа байха гэжэ ханаа наа, радиоприёмник абажа, дуран соогоо дуулажа байгыт гэжэ тэдэнэр харюусаа нэн. Теэд айл бүхэндэ радиоприёмник абаха арга олдодоггүй.

Радио дамжуулга хэзэ сап городтошье, хүдөө тосхонуудташье адли болгодохо ёһотой гэнэн эрилтэ мүнөө үедэ табигдаха болоо гэжэ ханандана. Манай эндэхин радиоузельда хоёр хүдэлмэрилэгшэд ээлжээр ажаллана, хоёр моторист тоологдодог. Хүүлэй хонид, ехэ удхашанартай мэдээлнүүдэй дамжуулагдахада энэ хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэниинь ээлжээр ажаллажа шадаха гэжэ бодомжолгодоно.

Тиймэнэ хүдөө тосхондохи радиодамжуулга заатагүй хүнин 12 сагта болуулангүй, радиоузель жеримдаа 12 час 30 минута хүрэтэр ажаллаха болгоо наа яахаб? Хэлэхэ холбоной Кяхтын аймагай конторын хүтэлбэрилэгшэд энэ асуудалда ямар харюу үгэхэ гэшэбэ?

Д. Бадмаев.

ТОСООТО СУГЛАНАЙ ХҮҮЛЭЭР...

КПСС-эй ЦК-гэй январин Лениной шидхэбэринүүдээр зоригжон республикын колхоз, совхозууд үнхэрэн жэлдэ хэһэн ажаллаһаа дүн гаргажа, саашадаа ажалла шэнэ гуримаар эмхидхэжэ эхлээ.

Энээн ташаа Закаменай аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозойнд горьтойхон хүдэлмэри хэжэ байна.

АРГА БОЛОМЖУУДАА ХҮСЭДЭЭР АШАЛГАХАЙ

Тус артелинд нёдондо муу башар хүдэлжэ гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Колхоз бүхыдөө 20,1 мянган центнер орооно таряа абажа, 290 мянган литр хү баагаа, 92 центнер нооһо хайшалжа, 29,3 мянган үндэгэ суглуулхан байна. Энэ үе соо артелиин мүнхэн олво 258 мянган тухаритэ (шэнэ сөмжээр) хүрөө гэхэ гү, али тэрэн урда жэлэйхнээ 100 шахуу мянган тухаригөөр ехэ болоо. Гадна адууна малайншье ашаг шэмэ яһала дээшэлхэн байха юм.

Тедэ колхозой гашууд туйлаан амжалтаараа нааа сэдхэлээ зааханшье амарнагүй. Тиймэнэ тээсгэн болон колхозой тоосоото-хунгалтын суглаан дээрэ элидхэл хэһэн, правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Шербаков, мүн бусад үгэ халзһан хунуудшье хэһэн ажалаа шүүжэлжэ, бии байһан дутагдануудаа зоримгойгоор элирүүлхэн байна.

Үнэхөөрөө энэ дутуу дунда юмэ олон, хүсэд элирүүлгэдэ хэрэглэгдэггүй арга боломжшье ехэ бии. 1953 онһоо хойшо адууна малын ёһоор олоһорогүй. Жэшээлхэдэ, энэ үедэ үндэһын тоо миил 25 толгойгоор нэмэ. Харин адуу мори-

динь тэрэ үеынхнээ 186 толгойгоор хороһон байна. Элдүүнэ газарай 100 га бүридэ хү, мяха, ноһон тон бага абтана. Тэршэлэн үбнэ, тэжээлэй дутамагша боложо, жэлнээ жэлдэ эбэртэ боо мал, тугал буруу, хони хурьган олоор гарзална.

Артелиин бүхы халбаринуудта хүн бүхэн булта нэгэн адли эдэхэ үхсэлтэйгээр, үнэн зүрхэнөө оролдожо хүдэлнэ гэһын аргагүй. Жэшээлхэдэ, нёдондо колхозой үнэн бүриөө дунда зэргээр 1076 литр хүн наагдаа. Харин түрүү хаалишан Намжил Мункоева өөрынөө дааж абаһан үнэн бүриөө 1369 литр хү нааһан байна. Эрхим хонид Ф. И. Янковой хонин бүриөө 3,2 килограмм шахуу нооһо хайшалхадан, бүхыдөө колхоздо хонин бүриөө оройдоол 2 килограмм үлүүтэй нооһон абтаа. Хаалишан, хонидон бүхэнэй нүхэд Мункоева, Янков гэгшэдтэл оролдотойгоор хүдэлжэ наань, нилээд ехэ хү, нооһон нэмэжэ абтаха байгаа бшуу. Шахан, бэлшэн таргалуулха малай гүүртэдэ баһал имэрхүү байдал үзэгдэнэ.

Эдэ бүхы дутагданууд юун дээрһээ болооб? Колхоздо мүнөө хүрэтэр малшад ажалтай түлөөһэн абтаһан продукция хэмжээгээр үгэдэггүй, харин тэргэй тооложо үгэдэг байгаа гэшэ. Тиймэнээн малшад олонхинь малайнгаа ашаг шэмэ дээшлүүлхын түлөө үнэн зүрхэнөө оролдоогүй ха юм.

АЖАХЫН ТОСООТ — АМЖАЛТЫН ЗАМ

Тус колхозойнд байгша онһоо хойшо бүхы халбаринууда ажахын тоосоондо оруулжа, гашуудай хэһэн

хүдэлмэрин түлөөһын абаһан продукция хэмжээгээр үгэдэг болохо гэжэ шийдэ. Эдэ үдэрнүүдэд Бабашка, Хула гэжэ газарнуудтай ферманууд ажахын тоосоондо ороо хүдэлжэ байна. Нигад хабаргаа Хантата, мүн Зүү-Модон, Шулуну Нута гэжэ газарта байрладаг эбэртэ бодо малай гүүртэнүүд томолдогдожо, ажахын тоосоондо оруулагдаха юм.

— Артелиин бүхы халбаринууды ажахын тоосоондо оруулха эхэһэн ашатай үрэтэй байха. Жэшээнь, манай отарынхид, энэниинь уршага 500—600 эхэ хони харадг наан. Тэрэн дээрэ нүхэр Тарбаевай даадаг 500 эхэ хониды дааж абаад, урлан хүдэлдэг 17 хүнэй орондо мүнөө оройдоол 9 хонидо мянга гаран эхэ хони харууналханай. Тийгээд ондо тээһэ туһаламхайгөөр хурьгадашье өөһэдөө абадаг болдохойн.— гэжэ түрүү хонид Ф. И. Янков хэлэнэ.

ЗОНДО ХАЙШААГДАН АРГА

Энэ отарынхид саблалан, бэлшээр, трактор, мори унаагаа дааж абаад, хони, хурьгатаа үбнэ, тэжээлын өөһэдөө бэлдэхэд болоно. Байгша ондо колхозойндогуу туһаламжаар хонидой шэнэ типовой байра тухээрхэ юм.

Артелиин дүй дүршэл ехэтэй гайшадай нэгэн А. В. Корняков иигэжэ хөөрэнэ:

— Халбари бүхэни ажахын тоосоондо оруулжа, тэдэндэ машина техника, газар таряалан даалгажа үгэхэ гэшэ тон зүб гэжэ ханандана. Манай фермынхид урдан гайхуудтаа гансал орооно тарянай зүйл, худалдажа абтаһан холимо тэжээл эхээр эдүүлжэ нэн. Ган-

сахан декабрь соо аяар 120 центнер таря талханай зүйл гаргаша-лагдаа. Хайнай тэдэндэ үбнэнэй гурил үгэдэг боложо, аяар 30—40 процент холимо тэжээл алмагдаха арга олгодобо.

Шэнэ гуримаар ажалладаг болохо, эндохид гайхуудтаа үбнэнэй гурилһаа гадна, хартааба, турпенс, силос гэхэ мэтэ шэмэлтэй, химда сантой тэжээл эхээр үгэдэг болохо бшуу. Уһа бүлэжэ, гайхуунаа уһа уналха тухай насос ферма мэдэе тождохо байхай. Колхозойнд энэ жэлдэ хамта 1000 гахай шахага, гүрэнэ худалдаха эрилтоотой.

Тэршэлэн трактор, машинаар хэзэ хүдэлмэри баһал туршуулжа, ажахын тоосоондо оруулха тухай бодомжолгодо байна. Саашаа механизаторнууд таряалангайгаа газарай, машина техникынгээ ёһотой эздэн бэлдэжэ, орооно таряа болон бусад ургамалуудай урсага хурьгаһаингаа эшээрээр түлөөһэ абадаг болохонь.

Тийгээ артелиин бүхы халбаринууд байгша онһоо түрүүһын квартал соо ажахын тоосоондо сүм оруулагдажа дүүрэхэ юм.

Колхоз эдэ шуухала хэмжээ-ябуулганууды амжалтатайгаар шидэхэ, 1961—62 онуудай туршада үнээдэйнгээ тоо толгойе 750—800-да хүргөөд, хү шомьһын эрид дээшлүүлжэ, хонин хүрэгэ хоёр дахин олоһоруулха зорилго урдаа табина. Мүн гахай, шүүбүүдэһын хайнаар үхсэбэрилжэ, олзо доход ехэтэй халбари болгохо хүсэлтэй.

Байгша онһоо хойшо кукуруза, сахарай свёкло элбэгээр таршаа, хайнаар ургуулхын тула таряалангаа үгэжүүлжэ, уналха хүдэлмэри оролдотойгоор ябуулха болно.

Н. Полонных.

Шэнэ хониды таряага

Улан-Удэ Огзонов аймагай «Улаан мал» колхоздо хайн дураараа почто зөөгшөөр ажаллаһын юм. Тэрэ гэдээн жэл үнгэрөө.

Тосонгуудай захиран газарнууды саг соонь үгэхэ гэшэ ехэ удхашанартай байһаниин тэрэ мэдэрдэг. Тиймэнэ почтын сасуу газетэ, журнэлы илгажа, захигшад үргэжэ үгэнэ. Ажалдаа хайтайгаар тэрэнэй ханарай ашаар тус колхозойн хонид тухай саг сооношад болоо.

Энэ зөөгшэ Д. У. Огзонов, газетэ, журналнууды сунгуудта уншажа, хайн хүмээ тухай хөөрөжэ үгэнэ. Почто саг соонь та-

БОНИРХОЛТОЙ УУЛЗАЛГА

Манай уншамшад хүн тухай бэлэнэ

Хүдөө ажахын асуудалда зориулагдсан, колхоз, совхозуудай ажбайдал харуулан, колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилгээний ажал хэрэгүүд тухай хөөрхөн олон бэлэн манай редакцида абтагда. Иймэ бэлэнүүдэ үсэгдээр-раймнайшы почто асара.

Гарбагатайн райнон «8-ое Марта» колхозон түүрүүлэгш А. Ф. Ткачев эдэе хоолой үнэтэ культура болохо гэршүүхэ тус арелдин тарижа, найн ургас абадаг болохон тухай хөөр-рэнэ. Нүхэр Яванов «Адил эрхэ байдалтай аад хоёр ондоо дунгүүдтэй» гэхэн бэлэн дотороо Зэдын аймагай «Коммунизм» колхозон 1-дхи, 2-дохн фермэнүүдэй ажал са-суулжа харуулан байна.

Эдэ бэлэнүүдэ гадна ондоо удхатай хэдэн мэдээсэл абта. Хэжэнгын наймаг жэлэй интернат-хургуулин хүйхүүд нүхэлэйгөө түрэн Удэрнэ хүүхотэй сангалгээр тэмдэглэ-лээ гэж Н. Базаров мэдээсэбэ. Хэжэнгын хонингой совхозой гурбадах Фермын дэргэдэ шэнэ эхин хургуулин баригданан тухай мэдээсэл Б. Жимбеевнээ абта. Хэжэнгын совхозой гурбадах Фермын 1-дхи бригада хүрэтэр автобус ябанугуй гэж энэ нүхэрэй эльгээн нүгөө бэлэн дотор хэлэгдэнэ. Закамейнай аймагай Мылд тосхондой долоон жэлэй хургуулин багшанар эндиш колхознигуудга концерт харуула, хонирхолтой

лекци, элидхэл уншана гэжэ А. С. Банзаракаев бэлэнэн байна. Россин Федерацин эхэнэр шатаршад Чита городто үнгэргэгдэж байнан мурсысөөн тухай мэдээсэл Л. А. Гармаеваа, мүн А. М. Игумновнаа абта. Улэгшэнэй дунда хургуулин багша Г.Б. Токтохоев бурялшалан найруулан хитад арадай «шог зугаа» эльгээбэ. Ц. Галсановай «Алдарт сьээлдэ тухай хэдэн харюу үсэгдээр редакцида абтаба. Октябрьска райгүесэдкомой түүрүүлэгш М. Г. Колмакова февраль нара соо толидогдон «Дары шийдхэмээр» гэхэн бэлэнэ. Хорин аймсоведэй гүйсэдкомой түүрүүлэгшын орлогшо А. Григорьев «Малшадай гомдол», Ахын аймагай эд хэрэглэсэдэ соной түүрүүлэгш Данилов «Саашадаа нимээр хүдэлжэ бологтой гү?» гэхэн бэлэнэ гүүдтэ харюусан байна. Партиин Мухаршээрэй райком секретарь нүхэр Власов «Мэхэ Суухай хөөрөн эсэс» гэхэн гаршадгайгаар «Мархайна аша Гархайга» толидогдон хүүжээлэх бэлэнээр зохихо хэмжээлэй абганан тухай мэдээсэл байна.

„Бурядай АССР-эй агроклиматическа справочник“

Иймэ гаршадгай ном Ленинградой номой хэблэллээ хаяхан гаргагдаба. Тус ном дотор манай республикын сагай улари тухай үргэнөөр бэлэнгэнхэй. Республикын аймагуудта түхээрэгдэнэн 30-аад гидрометеорологическа станцинуудай хүдэлмэрилгээшэдэй хэжэн ажалын, тэдэнэрэй жэлэй дүрбэн сагта сагай улари-

лай ямараар хубилдаг тухай мэдээсэл согсологдожо тус номой долоон бүлэг дотор оруулагдаа.

Түүрүүшнхэ хэблэгдэжэ гарахан энэ ном республикын хүдөө ажахын хүдэлмэрилгээшэд, зоотехник, агрономуудта ехээн туһаламжа үзүүлхэн дамжагуй.

Ин. Котов.

Һайрамай уһа тогтоохо саг ерэнхэй

Байгша оной март һарын түүрүшн арбад хонгой туршада республика дотор сэлмэг, хүйтэн удэрнүүд болоо. Удэртөө дунда ээргээр 14—16 градус хүйтэн байгаа. Тинхэд республикын хойто аймагуудта бүрише хүйтэн болохон байна. Энэ үе соо сабан багаар ороо.

Һарын эхиндэ, эдэмэ удэрнүүдтэ һиндөө хүйтэн болобоше, удэртөө яһала дулаан, игабаритай байгаа. Энээнэй ашаар Эдэ толой тала дайда, хада майнын оройдох сабан хайлаа. Одоод мүнөө сабишан, таряалангай талмай дээрэ һайрамай уһа тогтоохо саг ерэнхэй. Дулаан удэрнүүдэй болоходо 1—2 градус дулаан, һиндөө 30—35 градус хүрэтэр хүйтэрөөд абаа.

Мартын хоёрдохой арбан хонгогт республика дотор бага ээргэ үлэлтэй байха. Мартын 15—18-най удэрнүүдтэ сабан орохо, баруун удэрнүүдтэ сабан орохо, баруун хойто зүгнөө секундын 12—16 метрын халхтай байхаар багсаагдана. Һиндөө 25—20, удэртөө 10—5 градус хүйтэн болохоор хүдэгдэнэ. А. Гончарова.

Сугай Удирал

Гидрометбюрогой мэдээсэлнэй ёһоор, мүнөөдэр республика доторнай үлэлтэйшэг байха, хойто аймагуудта бага ээргээр сабан орохо, Баруун зүгнөө нулаханар халхилжа. Улан-Удэ городто үлгөөгүүр 12—14 градус хүйтэн, удэртөө 0—2 градус дулаан болохоор хүдэгдэнэ.

Мартын 17—18-най удэрнүүдтэ республика дотор үлэлтэйшэг байха, Зарим аймагуудта бага ээргээр сабан орохо. Баруун хойто зүгнөө нулаханар халхилжа.

Монэ хаяхан Хэжэнгын дунда хургуулида тон хонирхолтой уулзалга үнгэрөө. Тэрэ уулзалга дээрэ хуушанай большевик-революционер И. П. Казазаев хүүгэдэ Октябрьска революци болон В. И. Ленин тухай хонирхолтойгоор хөөрөө.

Зураг дээрэ: И. П. Казазаев хургуулин хүүгэдэй дунда. Ц. ДАШИГАЛСАНОВАЙ фототекст.

ТУРУУШЫН ОЧКО

ЧИТА. Эндэ шатаршад Россин Федерацин эхэнэрүүдэй дунда үнгэргэгдэжэ байгаа мурсысөөнэй хоёрдохон уулзалга болобо. Манай республикын чемпион Гармаева энэ үдэр эдир шатаршан Кислова (Кемерово) шүүжэ, нэгэ очко өөртөө бэшүүлэбэ. Люба Игумнова Новосибирскын бэрхэ шатаршад нэгэн—Таланова шүүхэн байна. Тэрэн шэлэн республикнай түлөөлгшэд Коновалова, Ульмжиева гэгшэд Крылова (Оренбург), Шарапова (Чита) гэгшэдтэй тэнсэбэ.

Нүгөөдүүлшн — Глотова (Примори) Уфа городой шатаршан Вайшило гэгшы, Вахонина (Свердловск) Носарь (Чита) гэгшы, Айбиндер (Новосибирск) Галкина (Благовещенск), Горина (Свердловск) Пахомова (Пермь), Малкина (Свердловск) Бричкинае (Магадан) шүүжэ.

Гурбадах уулзалгын эхилхэдэ Оренбургын шатаршан Крыловатай нааданан Гармаева бэлхэнээр шүүгдэшөө. Игумнова Горинае (Свердловск), Малкина (Свердловск) Коноваловае, Кислова (Кемерово) Ульмжиевае шүүжэ. Шатаршад Дубровская, Глотова, Шарапова гэгшэд нэгжээд очко командада асараа.

Гурбан уулзалгын удаа Пахомова (Пермь), Вахонина

гэгшэд 3-һаа 3—3, манай шатаршад Игумнова—2, Гармаева—1,5, Ульмжиева, Коновалова гэгшэд 0,5 очкотой болонхой.

Улан-Удэ городой чемпионэй нэрэдэ хүртэхын түлөө үнгэргэгдэжэ эхилхэн мурсысөөнэй табатахи уулзалга харагшадые ехэтэ хонирхуулаа. Мурсысөөндэ эрхимлэжэ ябан Хасудовский Салтановтай наадаа. Францин хамгаалагчаар эхилхэн энэ нааданда Хасудовский шадамар бэрхээр довтолжо, нүхэрөө шүүжэ. Шатаршад Мамиллов, Павлов, Хабухаев, Уладоров, Назимов, Брянский, Бурулов, Черноскутов, Давыдов, Умников гэгшэд өөһэд өөһэдтөө нэгжээд очко бэшүүлэе.

Мурсысөөндэ эрхимлэжэ ябан Хасудовский зургаадахи уулзалгын эхилхэдэ Мамилловтай наадаа. Нааданай эхиндэ яһала һайнаар довтолгон Мамиллов һүүлшынгээ ябадануудые алдуугайгаар хэжэ, тэнсэхэ партида шүүгдэжэрхөө. Павловтай хараар нааданан Самарин абаһаар шанга шанга довтолгонуудые хэжэ, нүхэрөө тухашаруулаше, һүүл тээшээ муу байдалтай болоо.

Зургаан уулзалгын удаа Хасудовский—6, Тоглов—5, Павлов—4,5, Хабухаев, Мельников, Мамиллов гэгшэд 4—4 очкотой. А. Михайлов.

Монголой армин 40 жэлэй ойн урда шээ

УЛАН-БАТОР, мартын 14. (ТАСС). Монголой Арадай Республикын хүн зон арайнга армин 40 жэлэй ойе баяр баясхалантайгаар угтахаар бэлдхэжэ байна. Монголой арадай сэргүүдэй алдарт зам тухай, Совет агуу-ехэ арадай армитай Монголой сэргүүдэй хани барисаа байгуулжа, монгол арадые национальна, социальна талаарнь сүлөөлхын түлөө тэмсэлдэ сугтаа дайлагданан тэмсэл тухай ойн баярай выставкэнүүд хи-заар ороноо шэнжэлхэ аймагай бүхы музейнүүдтэ, предприятинуудта, гүрэнэй ажахынуудта, хүдөө ажахын нэгдэлнүүдтэ нэгдэе.

Улан-Баторта, Чойбалсанда, Баян-Улгээй, Цэцэрлэг гэжэ газарнуудта монголой, мүн совет сэргүүдтэ болхоогдон памятнигуудай дэргэдэ сэсгүүд табигдаа.

Элизабет Гарли Флинн—США-гэй компартиин национальна комитедэй түрүүлэгшээр хунгагдаа

НЬЮ-ЙОРК, мартын 14. (ТАСС). Элизабет Гарли Флинн США-гэй коммунистическэ партиин национальна комитедэй түрүүлэгшээр хунгагдаба гэжэ Холбоото Штатуудай коммунистическэ партиин национальна комитет мэдээсэе.

Элизабет Гарли Флинн хүдэлмэрилшэнэй, социалистическэ хүдэлмэрилшэнэй үннэй тэмсэлш юм. Энэ эхэнэр Ирландын эмигрантуудай бүлэдэ 1890 оной августын 7-до Конкордо (Нью-Гэмпшир) түрэн юм.

Э. Флинн гэгшэ «дэлхэйн

промышленна хүдэлмэрилшэд» гэжэ Америкын хүдэлмэрилшэн ангийн дайшалхы организацин хүтэлбэрилгшөөр, зүүн зүгтэй текстильнэй районуудай, хадагил газарай түмэрэй рудагай бассейндхи хүдэлмэрилшэдэй эмхидхэгшээр олон жэл удаагуур хүдэлхэн байна.

Смидэй хуули хазайгуулананай түлөө түрмэдэ хаагдажа, Олдерсонэй (Баруун Вирджини) федеральна түрмэдэ гурбан жэлэй турша соо хаагдаа һэн, тэндэ 1955 оной январьһаа түрмэдэ байгаа. Энэ эхэнэр Уильям Фостерэй нүхэр, дүтын соратник.

Оманай патриодуудай дайшалхы тэмсэл

КАИР, мартын 14. (ТАСС). Оманай Имамай түлөөлэгтэ Каирта коммунисте толилоо, Низва шадар Оманай патриодуудай табиг минын тэнэрхэд Англин 7 солдат алуулхан, 10 солдат шархатаһан байна гэжэ тэрэ коммунисте дотор хэлэгдэнэ. Англин сэргүүдэй хүлэншнэ солдадуудай хуужа ябанан Англин

сэргэй хоёр автомашина Хафра, Аль-Каа шадар минэдэ дайралдаа.

Низваһаа 12 километртэ байдаг Тануф гэжэ тосхон шадар Оманай патриодууд Англин патрульна подразделенинуудые дайда газарта угтаба. Англин 5 солдат шархатаа, хоёр автомашина үгы хэгдэе.

Конгын арада харша хорото мэдүүлгэ

КАИР, мартын 14. (ТАСС). Конгын арада урбагшадтай Тананариве городто үнгэргэжэ зүблөн дээрэ Конгые хэдэн зүбн болгохо тухай баталагданан хэлсэнүүдые Холбоото Штатуудай яаралтайгаар мэдэрхэн ушар Конгын бөөе даанхай байдалда, национальна нэгдэлдэ хоро хүргэнэ.

Менен Уильямс гэгшын мэдүүлгэ тухай бэшэхэ зуураа, «Аль-Гумхурья» газетэ ингэжэ заана: «Тананариве городто баталагданан хэлсэнүүдые Холбоото Штатуудай яаралтайгаар мэдэрхэн ушар Конгын бөөе даанхай байдалда, национальна нэгдэлдэ хоро хүргэнэ».

Ш. Имами гэгшын правительство дэмжэгдэе

ТЕГЕРАН, мартын 14. (ТАСС). Гадаадын, дотоодын политикын талаар Шариф Имами гэгшын шэнэ правительство программы депу-татууд меджлисэй нэмэл захиар мүнөөдэр зүбшэн хэлсэн байна. Имами гэгшын правительство этишэд найдабарья мэдүүлгэ шу-хала гэжэ меджлистэ үгэ хэлэгшэд нэгэн дуугаар мэдүүлэе гээд Тегеранай радио мэдээсэе.

Баруун Германиян монополинууд уран малтан абадаг болохонь

МОНТЕВИДЕО, мартын 14. (ТАСС). Баруун Германиян Перудэ уран малтан абадаг болохон гэжэ «Диарио» гэжэ Уругвайн газетэ мэдээсэе.

Куско гэжэ департаментда Вилкамба шадар уранай урхай шэнжэлжэ, малтан абадаг болохо тухаша хэлсээ Баруун Германия Перугэй правительство баталба.

Үймөө үүсхэгшэд гэдэргээ сугаруу

ХАНОИ, мартын 14. (ТАСС). Америкын Таиландын мүн бусадшы гүрэнүүдэй советнигүүдэй хүтэлбэри дотор дайлагдажа ябанан Бун Умай, Фуми Носаванай үймөө үүсхэгшэдэй сэргүүд Америкын буу эзбэг хаян, гэдэргээ сугаруу.

Патет Лаогой, Конг Лейн союзна сэргүүд Сала-Фукунаа хойгууршаг Фан-Ган гэжэ бүхэлдэнэн пунктһаа үймөө үүсхэгшэдэй сэргүүд тэрижэ гаргаа. Үймөө үүсхэгшэд Сала-Фукунаа урдуршаг Муонг-Касси гэжэ газарта диндлэнэнгүйгэ һүүлээр Вьентьянай хажуудай бүхэлдэнэн һүүлшын пункт болохо Ванг-Виенг тээшэ сугаруу абаана.

Союзна сэргүүд Муонг-Касси гэжэ бүхэлдэнэн пункт абахын түлөө байлаандаа нэгэ склад буу эзбэг, 106—81 миллиметрын гаубицануудые, олон тоото пулемедуудые, ашаанай машинуудые, мүн

сэргэй бусадшы техникэ лаян абаа гэжэ «Голос са» гэдэ радио мэдээсэе. Үймөө үүсхэгшэд Сиеанг гэжэ провинцида Виенг гэжэ пунктда олон аруудоо, гэгшые олон алуулжа, гэдэргээ сугаруу. Бан-Кек гэжэ газар хүрэлдэнэн үймөө үүсхэгшэдэй сэргүүд дунда байһан «Т-6» түхэлэй нэй хоёр самоледые сэргүүд мартын 12-то угтага. Луан-Прабанһаа 20 километрын гаша байдаг Ксент-Нганг дайсанай бүхэлдэнэн пунктда Патет-Лаогой отряд мартын 11-дэ довтолохо пунктые хаража байһан мөө үүсхэгшэдэй нэгэ полк рэгүүд эмхи гуримгүйгэ гадажа арилаа. Луанбанһаа баруун хойно модной газарта Муонг-Нга гэжэ пунктте-тет-Лаогой отрядуд нэгэ рөөр урид сүлөөлхэн юм.

Атомна дай хүсэгшэд Окинавад базануудые барина

ТОКИО, мартын 14. (ТАСС). Америкын агаарай сэргүүдэй командовани «Мейс» гэжэ залан шэглүүдэдэг снарядуудые табигхын тула Окинавада дүрбэн база бариха байна. Эдэ снарядууд «доптолоо хэжын тула хэрэглэгдэхээр хараалагдана»

гэжэ Киодо Цусин агент заана. Иймэ түхэлэй снаряд табиха базануудые Окинава да бариха тухай шийдэ нэгэ жэлэй саада тээ Киото Штадуудта баталаһан юм гэжэ «Асахи» бэлэнэ.

Эдэ базануудые асуудалые нотогай ажа нэгэн дуугаар баруун Окинавада залан шэглүүдэдэг снарядуудые асаруу эхээр буруушаанан рөө Окинавада хабатаан Рокжэ аралнуудай хуулиг суглаан дээрэ нэгэн да баталан абаа, эдэ снарядууд тэрижэ туримхээр гэгшэ гэжэ хуулиг суглаанайхид мэдүүлэе. рикын сэргэй засаг окинаваныхидэй эрилтэ догуй байгаа. Базанууд риха ажал хүн зондоо дэнгүйгөөр эхилхэн мэдээсэе гэжэ хэрэглэгдэнэ.

Арадай партиин, мун садшы партинуудай эрхэ зацинууд Окинаван нинтэ хүн зоний дургажа байһые харадаа «Мейс» гэжэ залан шэглүүдэдэг снарядуудай нуудые Окинавада баруушаанан резолюцикю гэжэ аралнуудай гаргадаг суглаанай эссессин үзэмжэдэ табигхын шийдэбэри баталаһан.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУИ

Флэчковой гүрим США-гэй, Баруун Германиян зүгнөө дэмжэгшэ зуураа Испанида сэргэй базануудые байгуулхыень тэдэ гүрэнүүдтэ зүбшөөе. Шуната зонхилогшо, тэрээнне дэмжэгшэ. ТАСС-эй фотохронико.